

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 8To/3/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8116012090
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 06. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marián Sninský
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2019:8116012090.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Mariána Sninského a sudcov JUDr. Petra Farkaša a JUDr. Moniky Halkociovej na verejnom zasadnutí konanom dňa 12.06.2019 v Prešove, v trestnej veci proti obžalovanému W. Q. pre prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1, ods. 3 písm. b) Tr. zákona a iné, o odvolaní okresného prokurátora proti rozsudku Okresného súdu Prešov sp.zn. 5T/120/2016 zo dňa 25.10.2018, takto

rozhodol:

Podľa § 321 ods. 1 písm. d), ods. 2 Tr. poriadku z r u š u j e napadnutý rozsudok vo výroku o treste.

Na základe § 322 ods. 3 Tr. poriadku

Obžalovanému
W. Q., nar. XX.XX.XXXX v N., trvale bytom F. Č.. XXX, V.. N.

u k l a d á :

Podľa § 207 ods. 3 Tr. zákona, s použitím § 36 písm. l) Tr. zákona, § 37 písm. m) Tr. zákona, § 38 ods. 2 Tr. zákona trest odňatia slobody vo výmere 2 (dva) roky.

Podľa § 49 ods. 1 písm. a) Tr. zákona výkon trestu odňatia slobody podmienene odkladá.

Podľa § 50 ods. 1 Tr. zákona určuje skúšobnú dobu na 3 (tri) roky.

Podľa § 50 ods. 2 Tr. zákona obžalovanému ukladá povinnosť, aby v skúšobnej dobe podľa svojich schopností zaplatil zameškané výživné.

odôvodnenie:

Rozsudkom Okresného súdu Prešov sp.zn. 5T/120/2016 zo dňa 25.10.2018 bol obžalovaný W. Q., nar. XX.XX.XXXX v N., trvale bytom F. XXX, V.. N., t. č. v mieste trvalého bydliska, uznaný vinným z prečinu zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1, ods. 3 písm. b) Tr. zákona s poukazom na ustanovenie § 138 písm. b) Tr. zákona na tom skutkovom základe, že

- od 16.07.2014 doposiaľ vo F., V.. N.V. a inde, ako prirodzený otec maloletej I. Q., nar. XX.XX.XXXX a maloleteho I. Q., nar. XX.XX.XXXX, úmyselne neplnil vyživovaciu povinnosť na svojej maloletej deti, a to aj napriek tomu, že mu táto povinnosť vyplýva zo zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine v platnom znení a rozsudkom Okresného súdu v Prešove sp. zn. 27P/403/2008-40 zo dňa 25.11.2009, právoplatným dňa 31.12.2009 bol zaviazaný prispievať na výživu maloletej I. Q. sumou 80,- eur mesačne a na výživu maloleteho I. Q. sumou 70,- eur mesačne, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky, počnúc

dňom 01.09.2008, opakovane do budúca, po vypustení obdobia od 26.12.2012 do 11.03.2014, kedy vykonával trest odňatia slobody v Ústave na výkon väzby a Ústave na výkon trestu odňatia slobody v Prešove za obdobný prečin, čím mu vznikol dlh na výživnom voči S. Q. vo výške najmenej 4.700,- eur.

Podľa § 44 Tr. zákona, okresný súd upustil od súhrnného trestu podľa § 42 Tr. zákona, keďže pokladal trest uložený trestným rozkazom Okresného súdu Prešov sp. zn. 6T/16/2012 zo dňa 13.02.2012, ktorý nadobudol právoplatnosť 01.08.2012, ktorým bol uznaný vinným z prečinu podľa § 207 ods. 1, ods. 3 písm. a), písm. c) Tr. zákona a bol mu za to uložený trest odňatia slobody v trvaní 28 mesiacov nepodmienečne so zaradením do ústavu s minimálnym stupňom stráženia, v spojení s rozsudkom Okresného súdu Prešov sp. zn. 4T/82/2010 zo dňa 15.07.2014, právoplatný dňa 15.07.2014, ktorým bol uznaný vinným z prečinu podľa § 207 ods. 1 ods. 3 písm. b) Tr. zákona a bolo upustené od uloženia súhrnného trestu, na ochranu spoločnosti a nápravu páchatel'a za dostatočný.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote v neprospech obžalovaného písomné odvolanie okresný prokurátor, v ktorom namietal výrok o vine a výrok o treste.

Pokiaľ ide o výrok o vine, okresný prokurátor namietal ustálenia dlhu na výživnom a jeho výšku a poukazoval na to, že obžalovaný urobil vyhlásenie o vine, preto súd nevykonával dokazovanie o vine, no obžalovaný sa dopustil žalovaného skutku v období od 16.07.2014, ktorý úmyselne neprispieval na výživu svojich maloletých detí v zmysle civilného rozsudku, ako aj zákona o rodine, pretože výživné neuhrádzal na čas, ale vždy pozadu, v roku 2018 uhradil len spätné výživné za predchádzajúce roky, ku dňu rozhodovania súdu riadne výživné od 01.01.2018 nebolo uhradené vôbec, čo vyplynulo z tabuľkového prehľadu predloženého poškodenou S. Q., ktorá sama konštatovala, že sa musí spoliehať len na svoj príjem a príjmy rodičov, ktorí jej vždy finančne pomáhajú. Od podania obžaloby prokurátorom, neochota obžalovaného uhradiť dlh v dvojročnom súdnom konaní, preukazovala jeho priamy úmysel, ide o špeciálnu recidívu u obžalovaného, obžalovaný už bol odsúdený za obdobnú trestnú činnosť, súdne konania boli opakovane odročované z dôvodu prísľubu obžalovaného uhradiť dlh na výživného, s odvolaním sa na novú pracovnú príležitosť, pričom obžalovaný súdu nepreukázal žiadne doklady o zamestnaní, odvolával sa na to, že nedostal príjem, resp. že príjem nepostačuje na jeho výdavky. Podľa odvolateľa obžalovaný neprejavil snahu uhradiť vyššiu sumu, ktorá by preukázala jeho vôľu zbaviť sa dlhu, naopak poukazoval len na svoje potreby a svoje dlhy a pritom sám si určil výšku mesačného výživného na obe maloleté deti, ktorá bola vo výške 50,- eur, nižšia ako je suma 30 % zo sumy životného minima. Ďalej uviedol, že vyhodnotením dôkazov, s prihliadnutím na doposiaľ uhradené výživné obžalovaným, ustálením výšky vyživovacej povinnosti obžalovaného, sumou vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neplnoleté dieťa, resp. na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona mesačne, za obdobie od 16.07.2014 do 31.12.2017, po prepočte zaplatených súm obžalovaným, za rok 2014 sumy 330,- eur, pričom dlh predstavoval sumu 325,56 eur, za rok 2015 zaplatená suma 620,- eur, dlh predstavoval sumu 651,12 eur, za rok 2016 zaplatená suma 780,- eur, dlh predstavoval sumu 651,12 eur, za rok 2017 zaplatená suma 600,- eur, dlh predstavoval sumu 651,12 eur, suma 150,- eur zaplatená v septembri 2018. Aj keď takto určenú vyživovaciu povinnosť nemožno považovať za primeranú oprávneným požiadavkám maloletých detí, vzhľadom na ich vek a potreby, možno ju považovať za primeranú možnostiam a schopnostiam obžalovaného.

Pokiaľ ide o výrok o treste, rozhodnutie prvostupňového súdu, ktorým upustil od súhrnného trestu s odvolaním sa na predchádzajúce odsúdenie vo veci sp. zn. 6T/16/2012 odvolateľ nepovažoval za dostatočne vedúce k náprave páchatel'a a ochranu spoločnosti a dodal, že obžalovaný bol v priebehu posledných 10 rokoch aj vo výkone trestu odňatia slobody za obdobnú trestnú činnosť, v roku 2013 boli vykonávané pravidelné zrážky z jeho príjmu vo výkone trestu odňatia slobody a konštatoval, že predchádzajúci výkon trestu odňatia slobody nebol pre obžalovaného dostatočným ponaučením. Podľa prokurátora bolo treba poukázať na neuhradené výživné od 01.01.2018 doposiaľ.

Odvolateľ výslovne uviedol, že zákonným a správnym súdnym rozhodnutím v tejto veci je nezbavenie obžalovaného trestnoprávnej zodpovednosti na uvedenom prečine voči maloletým deťom, ale uznaním viny obžalovaného z prečinu zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 3 písm. b) Tr. zákona s poukazom na ustanovenie § 138 písm. b) Tr. zákona, úpravou výšky dlhu na výživnom v zmysle právoplatného civilného rozsudku za obdobie od 01.01.2018 doposiaľ, (za 12 mes. x 70,- eur + 12 mes. x 80,- eur, dlh 1.800,- eur) a za rok 2019 (1mes. x 70,- eur a 1 mes. x 80,- eur, dlh 150,- eur, celý dlh doposiaľ predstavuje sumu najmenej 1.950,- eur), za čo obžalovanému, podľa odvolateľa prináleží

uloženie trestu odňatia slobody v prvej polovici zákonom stanovenej trestnej sadzby s podmieneným odkladom výkonu trestu na primeranú skúšobnú dobu so súčasným uložením primeraného obmedzenia a povinnosti podľa § 51 ods. 4 písm. d) Tr. zákona zaplatiť dlh na výživnom v skúšobnej dobe a podľa § 51 ods. písm. j) Tr. zákona spočívajúcej v príkaze zamestnať sa v skúšobnej dobe.

Okrem toho však odvolateľ zároveň vo svojom písomnom zdôvodnení odvolania výslovne navrhol aj to, že uloženie nepodmieneného trestu, s poukazom na predchádzajúce odsúdenie obžalovaného za obdobnú trestnú činnosť, môže byť len prostriedkom, v rámci individuálnej a generálnej prevencie, ako priviesť obžalovaného k zodpovednosti pracovať dlhšie ako tri mesiace, z dôvodu trvajúcej vyživovacej povinnosti voči svojim mal deťom.

Na základe týchto dôvodov okresný prokurátor navrhol, aby Krajský súd v Prešove zrušil napadnutý rozsudok Okresného súdu v Prešove a vo veci sám rozhodol.

Zo zápisnice o hlavnom pojednávaní zo dňa 25.10.2018 vyplýva, že prítomná prokurátorka predniesla obžalobu s tým, že ju oproti písomnej forme chce modifikovať tak, aby vzhľadom na predchádzajúce odsúdenie 4T/80/2010 rozsudok z 15.07.2014, právoplatný dňa 15.07.2014, za začiatok žalovaného páchania trestného činu bol označený deň 16.07.2014. Následne obžalovaný vyhlásil, že sa cíti vinným z takto vymedzeného skutku a po splnení ostatných zákonných podmienok, aj so súhlasom prítomnej prokurátorky zastupujúcej Okresnú prokuratúru Prešov okresný súd prijal vyhlásenie obžalovaného, že je vinný a zároveň bolo vyhlásené, že dokazovanie v rozsahu, v akom sa obžalovaný priznal k spáchanému skutku, sa nevykoná a vykonajú sa dôkazy súvisiace s výrokom o treste a škode.

Inštitút uznania viny svojou povahou vylučuje preskúvanie skutkového stavu konštatovaného výrokom obžaloby a obžalobou určenej právnej kvalifikácie po prijatí vyhlásenia obžalovaného podľa § 257 ods. 1 písm. b) Tr. poriadku Táto nepreskúmateľnosť vo vzťahu k opravným prostriedkom je vo vzťahu k odvolaciemu konaniu výslovne upravená v ustanovení § 257 ods. 5 Tr. poriadku tak, že súdom prijaté vyhlásenie o vine je neodvolateľné a v tomto rozsahu nenapadnuteľné odvolaním. Odpoveďou na otázky uvedené v § 333 ods. 3 písm. c), d), f), g) a h) Tr. poriadku vyjadrujú obžalovaní svoju vôľu prijať vinu za skutok zistený výrokom obžaloby a zároveň aj jeho právnu kvalifikáciu bez výhrad, rovnako ako pri dohode o vine a treste (§ 333 ods. 3, § 334 ods. 1, 4 Tr. poriadku). Ak súd podľa § 257 ods. 7 Tr. poriadku toto vyhlásenie prijme, nemá už procesný priestor na dokazovanie, ktoré by vyvolalo zmenu skutkových zistení obžaloby, zároveň ani možnosť zmeny právnej kvalifikácie skutku, určenej obžalobou. Inak by boli otázky, pokladané obžalovanému podľa § 333 ods. 3 písm. c), d), f), g) a h) Tr. poriadku nezmyselné a bez právnej relevancie. To platí aj o preskúmaní výroku o vine rozsudku, vyhláseného na základe prijatia vyhlásenia obžalovaného, v odvolacom aj v dovolacom konaní (okrem preskúmania porušenia práv obhajoby v zmysle § 371 ods. 1 písm. c) Tr. poriadku, ak by toto porušenie vyvolalo okolnosť, že obžalovaný učinil príslušné vyhlásenie, alebo ak by práva obhajoby boli porušené tým, že nebol dodržaný vyhláseniu a jeho prijatiu zodpovedajúci zákonný postup). Ako už bolo uvedené, výrok o vine (vrátane právnej kvalifikácie), ktorý bol vyhlásený na základe prijatia vyhlásenia obžalovaného podľa § 257 ods. 1 písm. b) Tr. poriadku alebo podľa § 257 ods. 1 písm. c) Tr. poriadku v príslušnom znení, nie je možné v odvolacom konaní vecne preskúmať, čo je právne dané nevykonaním dokazovania o dotknutom skutku na hlavnom pojednávaní v zmysle § 257 ods. 7 Tr. poriadku a analogickým použitím ustanovenia § 334 ods. 4 Tr. poriadku. Ide o slobodný prejav vôle obžalovaného prijať vinu podľa obžaloby, ktorý zákon rešpektuje a umožňuje. Ak má súd pochybnosti o výsledkoch prípravného konania vo vzťahu k žalovanému skutku v rovine skutkovej alebo právnej, má procesný priestor na ich vyjadrenie vymedzený pri rozhodovaní o otázke, či vyhlásenie obžalovaného prijme /primerane rozsudok NS SR sp. zn. 2To/5/2011 zo dňa 07.02.2012/.

Možno k tomu dodať, že okresný prokurátor, pokiaľ mal pochybnosti o výroku o vine, ktorý inak zodpovedal skutkovej a právnej vete obžaloby, mohol svoje právo namietat' využiť pri svojom vyjadrení k otázke prijatia vyhlásenia obžalovaného o vine. Toto svoje právo nevyužil, pretože na hlavnom pojednávaní navrhol vyhlásenie obžalovaného o vine prijať.

Na základe takto podaného odvolania postupoval krajský súd v intenciách ustanovenia § 317 ods. 1 Tr. poriadku, podľa ktorého, ak odvolací súd nezamietne odvolanie podľa § 316 ods. 1 alebo nezruší rozsudok podľa § 316 ods. 3, preskúma zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo, pričom

na chyby, ktoré neboli odvolaním vytykané prihladne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. poriadku. Krajský súd v danom prípade nezistil také chyby, ktoré by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. poriadku. Po vykonaní svojej prieskumnej povinnosti vo vzťahu k výroku o treste dospel k nasledovným záverom.

Z odôvodnenia napadnutého rozsudku vyplýva, ktoré skutočnosti vzal súd prvého stupňa do úvahy pri rozhodovaní o druhu a výmere trestu. Okresný súd vychádzal zo zistenia, že obžalovaný bol doposiaľ trikrát súdne trestaný, vo všetkých troch prípadoch za trestnú činnosť podľa § 307 Tr. zákona /správne § 207 Tr. zákona/. Hoci okresný súd pomenoval jednotlivé odsudzujúce rozhodnutia, obmedzil sa len na konštatovanie, že podľa jeho názoru v tomto prípade prichádza do úvahy uloženie súhrnného trestu resp. upustenie od uloženia súhrnného resp. ďalšieho trestu vzhľadom na predchádzajúce odsúdenie najmä vo veci sp. zn. 6T/16/2012. Okresný súd priznal obžalovanému poľahčujúcu okolnosť v zmysle § 36 písm. l) Tr. zákona a priťažujúcu okolnosť podľa § 37 písm. m) Tr. zákona a zohľadnil ustanovenie § 38 ods. 2 Tr. zákona a na takom základe od uloženia súhrnného trestu upustil.

Krajský súd sa nemohol stotožniť so záverom okresného súdu, pretože v tomto prípade nedošlo k situácii predpokladanej v ustanovení § 42 ods. 1 Tr. zákona, podľa ktorého, ak súd odsudzuje páchatel'a za trestný čin, ktorý spáchal skôr, ako bol súdom prvého stupňa vyhlásený odsudzujúci rozsudok za iný jeho trestný čin, uloží mu súhrnný trest podľa zásad na uloženie úhrnného trestu.

Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že obžalovaný bol pred dňom 16.07.2014 /dňom, ktorým bol obžalobou označený začiatok páchania trestnej činnosti v prejednávanej veci/ odsúdený v trestnom konaní vedenom na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 4T/82/2010, v ktorom bol síce dňa 12.08.2010 vydaný trestný rozkaz, no nenadobudol právoplatnosť dňa 16.11.2010, lebo pre podaný odpor sa tento trestný rozkaz zrušil a vo veci bol až dňa 15.07.2014 vyhlásený rozsudok, ktorý nadobudol právoplatnosť 15.07.2014. Obžalovaný bol odsúdený pre prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1, ods. 3 písm. b) Tr. zákona, ktorý páchal v období od novembra 2008 do 23.12.2011, pričom týmto rozsudkom mu bolo upustené od súhrnného trestu vzhľadom na trestný rozkaz Okresného súdu Prešov sp. zn. 6T/16/2012 zo dňa 13.02.2012. Okrem toho teda bol odsúdený aj trestným rozkazom Okresného súdu Prešov sp. zn. 6T/16/2012 zo dňa 13.02.2012, ktorý bol doručený obžalovanému 23.07.2012 a ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 01.08.2012, pričom bol odsúdený pre prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1, ods. 3 písm. a), c) Tr. zákona, ktorý spáchal v období od 06.11.2010 do 13.02.2012 /hoci termín ukončenia páchania prečinu bol označený výrazom doposiaľ/ Bol mu uložený trest odňatia slobody vo výmere 28 mesiacov so zaradením do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom strázenia.

Oproti uvedeným obdobiam páchania trestnej činnosti, v prejednávanej veci bol obžalovaný uznaný vinným za páchanie predmetnej trestnej činnosti až od 16.07.2014 do 25.10.2018, ktoré nebolo prerušené ani doručením trestného rozkazu ani vyhlásením odsudzujúceho rozsudku pre iný trestný čin obžalovaného. Rozhodovanie o súhrnnom treste vrátane upustenia od súhrnného trestu teda nebolo v súlade s príslušným ustanovením Trestného zákona, čo pri zistení všetkých potrebných podkladov pre rozhodnutie o druhu a výmere trestu už v konaní pred súdom prvého stupňa, viedlo krajský súd k tomu, že napadnutý výrok o treste zrušil a v tejto časti sám rozhodol.

Pokiaľ ide o výrok o treste, odvolanie proti nemu bolo formulované s návrhom, keď v písomnej forme okresný prokurátor navrhoval uloženie trestu odňatia slobody nepodmienečne, no zároveň navrhoval aj uloženie trestu odňatia slobody, ktorého výkon by bol podmienečne odložený. Na verejnom zasadnutí odvolacieho súdu túto rozpornosť odvolacieho návrhu prítomný krajský prokurátor odstránil návrhom, aby bol obžalovanému uložený podmienečný trest odňatia slobody.

Aj krajský súd zistil prítomnosť poľahčujúcej okolnosti uvedenej v § 36 písm. l) Tr. zákona a priťažujúcej okolnosti uvedenej v § 37 písm. m) Tr. zákona. Pri trestnej sadzbe uvedenej v ustanovení § 207 ods. 3 Tr. zákona od 1 roka do 5 rokov túto nebolo preto potrebné upravovať, lebo pomer poľahčujúcich a priťažujúcich okolností bol vyrovnaný /§ 38 ods. 2 Tr. zákona/.

Pri zohľadnení kritérií uvedených v § 34 ods. 4 Tr. zákona a skutočností uvádzaných na verejnom zasadnutí matkou maloletých detí S. Q., že obžalovaný dňa 30.09.2018 uhradil 150,- eur, dňa 30.04.2019 uhradil 150,- eur a 27.05.2019 uhradil 150,- eur a následne 90,- eur, pričom podľa oznámenia

obžalovaného, vybavuje si živnosť na stavbárske práce a teraz sa mu začalo dariť, krajský súd uložil návrhu prokurátora vyhovel, pričom obžalovanému trest odňatia slobody vo výmere 2 rokov s podmieneným odkladom výkonu trestu, vzhľadom na špeciálnu recidívu páchatel'a na skúšobnú dobu na 3 roky s tým, že zároveň obžalovanému uložil povinnosť smerujúcu k náprave vzniknutého stavu v neplnení vyživovacej povinnosti, nakoľko obžalovaný má aj v súčasnosti voči svojim deťom neuhradené zameškané výživné. Krajský súd tak uprednostnil záujem detí na úhrade výživného, čo si musí uvedomiť aj obžalovaný. Neplatenie výživného či porušenie uloženej povinnosti môže s najväčšou pravdepodobnosťou viesť nielen k výrazne prísnejšiemu postihu za ďalšie konanie, ale aj k premene v tomto rozsudku uloženého trestu odňatia slobody a k nariadeniu jeho výkonu.
jednohlasne

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.